

Policia e Kosovës
Policija Kosova / Kosovo Police
DREJTORIA E SHËRBIMEVE SHËNDETËSORE

KAKO SE ZAŠTITI OD VISOKIH TEMPERATURA

Visoke temperature izazivaju ozbiljne zdravstvene probleme kod ljudi, stoga sa porastom temperaturna treba da budemo što pažljivi. Topli talasi mogu imati višestruki efekti u naše telo, preko izgorevanja kože. Visoke temperature na otvorenom prostoru mogu da izazivaju povećanje temperature velikom brzinom i može da dodje do oštećenja vitalnih organa, uključujući i mozak.

1) KAKO SE ZAŠТИTI OD VISOKIH TEMPERATURA

Visoke temperature izazivaju ozbiljne zdravstvene probleme kod ljudi, stoga sa porastom temperatura treba da budemo što pažljivi. Topli talasi mogu imati višestruki efekti u naše telo, preko izgorevanja kože. Visoke temperature na otvorenom prostoru mogu da izazivaju povećanje temperature velikom brzinom i može da dodje do oštećenja vitalnih organa, uključujući i mozak.

- Izbegavajte fizičke aktivnosti (uključujući sport i rekreativne aktivnosti) tokom najtoplijeg doba dana. Neophodne poslove završite ih pre 11 i nakon 18 sati.
- Unosite više količine tečnosti, koristit ishranu sa više voća i povrća.
- Posvetite pažnju kučnoj temperaturi, luftirajte okruženje u svežim satima.
- Osvežite se povremeno pod tušem.
- Redovno koristite terapiju.

Najbolja odbrana je prevencija

- Nemojte se dugo izložiti suncu,
- Izbegavajte izlazke u vreme kada su visoke temperature, konkretno od 11 do 18:00 sati
- Odjevati laganu pamućnu odjeću svetle boje koje manje obasorbiraju sunce, nosite kape i koristite solar kremu za najveću zaštitu.

2) KOJE SU NAJUGROŽENIJE KATEGORIJE

Najugroženiji od toplih talasa su:

- Stari ljudi, posebno oni koji su kardiovaskularni bolesnici, visokim pritiskom, respiratorne hronične bolesti, bubrezi i neurološke bolesti.
- Osobe sa invaliditetom, jer oni zavise od nekog drugog za regulisanje temperature i okruženja gde žive.
- Deca od 0-4 godina i trudnice.
- Ljudi koji rade na otvorenom.

3) ISHRANA TOKOM VRELIH DANA

Koristite puno vode i laku hranu

U danima tokom visokih temperatura veoma je važno pažljivo oprati voće i povrće pre upotrebe, termičko pripremanje hrane i upotrebiti u što kraćim vremenskim periodima nakon pripreme

Treba da izbegavamo uzimanje neobradjene termičke proizvoda kao što su majonez, slodoled i razne kreme. Hrana treba da bude laka bez masti i da se podeli u nekoliko porcija (4-5 porcije na dan) tako da se ne preopteretite organizam. Treba da unosite što više tečnosti ali ne alkoholno piće i piće koje sadrže kofein, kao što su kafa, crni čaj itd.

4) KOJI SU GLAVNI SIMPTOMI

Prvi simptom je opšti zamor povezan sa glavoboljom, curenje nosa, mučninom, vrtoglavicom koja može ići i do napetosti i konvulzije koje mogu dovesti i do gubljenja svesti.

- Veliki žedj i curenje nosa
- Visoke telesne temperature
- Povraćanje
- Grčevi u mišićima –prouzrokovane od dehidracije
- Iritacija kože i edema (naročito noge)

- U trenutku kada telesne tečnosti padaju na kritičnoj tačci sposobnost znojenja se zaustavlja , koža postane bleda , suva i topla.
- Sniženje krvnog pritiska
- Povećanje pulsa (takikardi)
- Osećaj nesvesti
- Konvulzije
- Gubitak svesti

ŠTA TREBA PREDUZETI U SLUČAJU KADA STE POGODJENI SUNČANICOM

- U slučaju kada se primete novi simptomi pogodjenja od visokih temperatura treba obavestiti hitnu službu.
- Dok čekate osoba neka čeka na neko sveže mesto i ventilisan sa podizanim nogama iznad nivoa tela.
- Ako je nesvestan treba da bude na bočnom položaju
- Da bi smanjili telesnu temperaturu osobu postaviti u jednoj posteljini ili peškir ukvašen hladnom vodom.
- Proverite dehidraciju svežom vodom dok ne stigne prva pomoć.

**Urednik: Dr. Linditë Kajtazi/Interniste;
Pripremila: Dr. Vjollca Jaha /Mjeke
Dizajni: Çajup Kajtazi**

Tel: 038 5080-1003; Fax: 038 5080-1130